Spelhandleiding - 20 taalspellen

Deze spelbox bevat 20 taalspellen en taalactiviteiten op 10 dubbelzijdige A3-speelborden. Kies een spel en gebruik de bijbehorende uitleg. Bij veel spellen speel je met pionnen en dobbelstenen; enkele spellen gebruiken werkwoordenkaartjes of een praatplaat.

1. Noem de Tegenstelling!

Wat oefen je? Tegenstellingen en woordenschat

Speluitleg Zet je pion op START. Gooi de dobbelsteen en verplaats je pion. Lees het woord op het vakje en noem de tegenstelling. Bijvoorbeeld: warm - koud, vroeg - laat, veel - weinig. Daarna is de volgende speler aan de beurt.

Tip Laat spelers met het woord en de tegenstelling een eigen zin maken.

2. Taalslang

Wat oefen je? Spreken, luisteren en vertellen

Speluitleg Begin bij START. Gooi om de beurt en zet je pion vooruit. Beantwoord de vraag van het vakje waarop je terechtkomt. De vragen gaan over herkenbare onderwerpen uit het dagelijks leven. Luister naar elkaar en stel gerust een vervolgvraag.

Tip Beginners mogen kort antwoorden; vraag verder als iemand meer taal aankan.

3. Werkwoordenpad met Illustraties

Wat oefen je? Werkwoorden herkennen en vervoegen

Speluitleg Gooi en verplaats je pion over het bord. Kijk naar het werkwoord en de bijbehorende illustratie. Benoem het werkwoord en vervoeg het in de gevraagde of vooraf afgesproken persoonsvorm. Bijvoorbeeld bij lezen: ik lees, jij leest, hij leest, wij lezen.

Tip Begin eventueel alleen met de tegenwoordige tijd; breid later uit.

4. Werkwoordenpad

Wat oefen je? Werkwoorden lezen, vervoegen en gebruiken

Speluitleg Zet je pion op START en gooi om de beurt. Lees het werkwoord op het vakje. Vervoeg dit in de persoonsvorm die vooraf is afgesproken, bijvoorbeeld ik, jij, hij/zij of wij. Gebruik het werkwoord eventueel in een volledige zin.

Tip Spreek vooraf af welke tijd je oefent, zodat het spel aansluit bij de groep.

5. A0-bordspel

Wat oefen je? Basiswoorden, tellen en eenvoudige vragen

Speluitleg Gebruik de opdracht of afbeelding op het vakje waarop je na het gooien terechtkomt. Oefen met korte antwoorden, basiswoorden, benoemen, eenvoudige vragen en tellen. Geef een voorbeeld wanneer de speler de opdracht nog niet begrijpt.

Tip Houd de antwoorden bij beginnende leerders kort en concreet.

6. Tel, Tijd & Voorzetsels

Wat oefen je? Getallen, klokkijken en voorzetsels

Speluitleg Zet je pion op START. Gooi om de beurt en voer de opdracht uit die bij het vakje hoort. De kleur geeft het type opdracht aan: geel = tellen of getallen noemen; roze = een tijd noemen; oranje = een voorzetsel benoemen en in een zin gebruiken.

Tip Gebruik voorwerpen in het lokaal om voorzetsels extra te oefenen.

7. Vraag en Praat!

Wat oefen je? Vragen maken met zes vraagwoorden

Speluitleg Gooi de dobbelsteen en verplaats je pion. Het vakje bepaalt het gespreksonderwerp. Gooi daarna nogmaals: 1 = wie, 2 = wat, 3 = waar, 4 = wanneer, 5 = hoe, 6 = waarom. Formuleer met dat vraagwoord een vraag over het onderwerp. Een andere speler beantwoordt die.

Tip Lukt een combinatie niet goed? Kies samen een passend vraagwoord.

8. Woordroute!

Wat oefen je? Enkelvoud, meervoud, de/het en dit/deze

Speluitleg Gooi en verplaats je pion. Kijk naar de afbeelding op het vakje. Het getal en de kleur bepalen de opdracht: 1 = enkelvoud, 2 = meervoud, 3 = de of het, 4 = dit of deze. Noem het woord in de juiste vorm.

Tip Laat een speler daarna een volledige zin maken met het woord.

9. Stel de Vraag!

Wat oefen je? Vragen formuleren en beantwoorden

Speluitleg Zet de pion op START. Gooi om de beurt en verplaats je pion. Het onderwerp van het vakje en de kleur bepalen welk soort vraag je stelt. Gebruik bij de gekleurde vakjes het aangegeven vraagwoord, bijvoorbeeld wie, wat, waar of wanneer. Een andere speler geeft antwoord.

Tip Ook een vraag waarin het vraagwoord niet vooraan staat kan goed zijn.

10. Taalmix

Wat oefen je? Tegenstellingen, klokkijken en voorzetsels

Speluitleg Gooi en verplaats je pion. Voer de opdracht uit die past bij het vakje: bij een woord noem je de tegenstelling, bij een klok zeg je hoe laat het is en bij een afbeelding benoem je het juiste voorzetsel, zoals in, op, onder of naast.

Tip Vraag spelers om het antwoord ook in een zin te gebruiken.

11. Ouders & School

Wat oefen je? Gesprekken over school en oudercontact

Speluitleg Gooi om de beurt en verplaats je pion over het praatbord. Lees de vraag op het vakje en geef antwoord. Het gaat bijvoorbeeld over contact met de leerkracht, schoolregels, huiswerk en oudergesprekken. Andere spelers mogen ervaringen delen of doorvragen.

Tip Er zijn niet altijd goede of foute antwoorden; bespreek verschillende ervaringen.

12. Werk & Praktijk

Wat oefen je? Spreken en handelen in werksituaties

Speluitleg Zet je pion op START. Gooi en verplaats je pion. Voer de opdracht uit op het vakje. De legenda onderscheidt: Praat (vertel iets), Situatie (wat zou je doen?), Rollenspel (oefen het gesprek) en Praktijk (bespreek werkafspraken, veiligheid of gedrag).

Tip Geef bij rollenspellen twee spelers een rol en wissel die daarna om.

13. Spreken en Woordenschat

Wat oefen je? Eenvoudige taal op A0-niveau

Speluitleg Zet je pion op START en gooi om de beurt. Volg de opdrachten op de vakjes. Je kunt bijvoorbeeld een vraag beantwoorden (Spreek), iets benoemen (Zeg), iets aanwijzen (Wijs aan), tellen (Tel) of een handeling uitvoeren (Doe het).

Tip Laat spelers elkaar helpen en geef zo nodig een voorbeeld.

14. Aanwijzen en Vertellen - Woonkamer

Wat oefen je? Voorwerpen, lidwoorden en aanwijzende woorden

Speluitleg Gooi de dobbelsteen en verplaats je pion. De kleur of het nummer van het vakje verwijst naar de legenda. Kies een voorwerp op de woonkamerafbeelding en voer de opdracht uit: de/het, dit/dat, deze/die, dichtbij/ver weg, een zin maken of de afstand veranderen.

Tip Laat deelnemers eerst alleen aanwijzen en benoemen, daarna zinnen maken.

15. Dobbel & Praat - Gezondheid & Zorg (A1)

Wat oefen je? Korte gesprekken over gezondheid en zorg

Speluitleg Dit spel gebruikt geen pion. Gooi twee dobbelstenen: de eerste bepaalt de rij, de tweede de kolom. Zoek de bijbehorende opdracht in het raster en voer die uit. Een groen SAMEN-vakje doe je samen met een andere deelnemer. In deze box zit alleen het A1-bord.

Tip Stel bij moeilijke woorden een korte voorbeeldvraag. Eén dobbelsteen mag twee keer worden gegooid.

16. Tijdenspel Werkwoorden

Wat oefen je? Tegenwoordige, verleden en voltooide tijd

Speluitleg Leg de bijbehorende werkwoordkaartjes bij het spelbord. Zet je pion op START en gooi om de beurt. Het vakje geeft aan welke tijd je oefent. Pak een kaartje en vervoeg het werkwoord in die tijd; maak er desgewenst een volledige zin mee.

Tip Voorbeeld met werken: ik werk, ik werkte, ik heb gewerkt.

17. Werkwoorden Vervoegen

Wat oefen je? Persoonsvormen en werkwoordstijden

Speluitleg Gooi en verplaats je pion. Pak een werkwoordkaartje. Het vakje bepaalt de persoon of de tijd, bijvoorbeeld ik (TT), jij (VT), wij (TT) of ik heb ... . Vervoeg het getrokken werkwoord op die manier. Op speciale vakjes oefen je de werkwoorden zijn, zeggen of zullen.

Tip Start desgewenst met alleen TT; voeg VT en vormen met hebben later toe.

18. Vroeger & Nu

Wat oefen je? Herinneringen, ervaringen en gesprekken

Speluitleg Zet je pion op START en gooi om de beurt. Beantwoord de vraag op het vakje. Vertel over vroeger, nu of allebei. De vragen gaan bijvoorbeeld over school, familie, vrije tijd en herinneringen. Andere spelers kunnen luisteren en doorvragen.

Tip Vraag: Wat is er veranderd? of Hoe was dat vroeger? Sla een persoonlijke vraag gerust over.

19. Praatplaat - In de keuken

Wat oefen je? Kijken, aanwijzen, benoemen en beschrijven

Speluitleg Deze praatplaat heeft geen vaste start- en eindroute. Kijk samen naar de keukenafbeelding. Laat een deelnemer een genummerd voorwerp zoeken en benoemen aan de hand van de woordenlijst. Laat daarna bijvoorbeeld zeggen waar iets ligt of wat je ermee doet.

Tip Werk van aanwijzen en nazeggen naar eigen zinnen of korte gesprekken.

20. Niet of Geen?

Wat oefen je? Ontkennende zinnen op A1-niveau

Speluitleg Het ontwerp bevat 36 opdrachten in vier categorieën. Volg de opdrachten op het bord: Kies niet of geen (vul het juiste woord in), Maak de zin negatief (verander een zin), Bedenk een zin (gebruik de gegeven woorden met niet of geen) en Antwoord met nee (antwoord in een volledige ontkennende zin).

Tip Bespreek waarom niet of geen past. De opdrachtinhoud is gebaseerd op het aangeleverde concept; controleer de definitieve bordindeling.